

Osnovni sud u Mitrovici

P 67/2017

U ime naroda

Osnovni sud u Mitrovici, sudsko veće sastavljeno od sudija EULEX-a: Dariusz Sielicki kao predsednik veća, Radostin Petrov i Arnout Louter, kao članovi veća, uz pomoć pravnog službenika EULEX-a Chiara Tagliani u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu br. P 67/2017 protiv lica:

Z.V., sin D. i P., rođen u Mitrovici, sa prebivalištem u selu C., Opština N., Crna Gora, srpske nacionalnosti, državljanin Republike Srbije,

optužen od strane Specijalnog tužioca Republike Kosovo po optužnici PPS.br. 90/2014, dostavljena sudu 16. maja 2017. godine, a potom izmenjena 14. maja 2018. godine, kako sledi:

I. tokom trajanja oružanog sukoba na Kosovu, dana 5. maja 1999. godine, u vremenskom periodu 11:30 - 13:30 u Vučitrnu, u ulici Emin Duraku, postupajući u saizvršilaštvu sa drugim identifikovanim licem, kao rezervista srpske policije, gde su obojica nosili uniforme srpske policije i vojske i naoružani noževima, pištoljima i automatskim puškama; postupajući suprotno normama međunarodnog prava na snazi tokom rata, kršeći član 3. (1a i c) zajednički za četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949, takođe kršeći dodatni protokol

(Protokol II) ove konvencije iz 1977, član 4. tačke 1. i 2a i 2e;

a) namerno je pretukao i potom ubio četiri albanska civila: E.R. , H.F. , A.F. i F.F. , a to je učinio u porodičnoj kući porodice F. , nakon prebijanja i pljačkanja civila albanske nacionalnosti;

b) namerno je povredio telesni integritet, zdravlje, fizičko ili mentalno blagostanje sledećih lica: S.F. , F.S. , V.X. , Z.X. , N.X. , B.X. , Ze.X. , B.P. , L.R. , G.M. , H.M. , G.S. , A.S. , S.S. , B.O. , S.O. , F.M. , A.M. , Al.M ponašajući se okrutno i nehumano prema njima i povređujući njihovo ljudsko dostojanstvo, tukući ih pesnicama, nogama i drugim čvrstim predmetima po različitim delovima tela, nanoseći im u nekim slučajevima modrice ili kontuzije po telu kao i veliku fizičku i duševnu bol, od kojih posledica neke od žrtava i danas pate;

c) namerno je i na nasilan način pljačkao novac u različitim iznosima, zlato i druge vredne stvari od albanskih civila, odnosno od lica: V.X. , N.X. , Z.X. , B.O. , S.O. , B.M. , U.M. , F.M. , pre nego što je ubio četiri albanska civila: E.R. , A.F. , H.F. i F.F. ;

gde su takve radnje klasifikovane u optužnici kao ratni zločini nad civilnim stanovništvom, u suprotnosti sa članom 142. u vezi sa članom 22. Krivičnog zakonika Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (KZ SFRJ), koje odgovaraju članu 3. (la i c) zajedničkim za četiri Ženevske konvencije, delo koje je trenutno kažnjivo prema članu 152. stav (1) i (2.1) i članu 153. stav (1) i (2), u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Republike Kosovo;

nakon održavanja ročišta glavnog pretresa 11. januara 2018, 6, 7, 8, 13, 15, 20, 21. februara 2018, 20, 21, 22, 27, 28, 29. marta 2018, i 14, 15. maja 2018. godine, u prisustvu optuženog i njegovog branioca M.D. , i predstavnika oštećenih strana Bu.Ma. , gde su oštećene strane: S.F. , B.F. , F.S. , M.R. , Aj.F.- Sht. , A.S. , L.R. (Ha.) , V.X. , N.X. , Z.X. , B.X., B.P. , G.M. , H.M. , B.O. , G.S. , S.O. , F.M. , koji su blagovremeno obavesteni o datumima i mestu održavanja svih sudskih ročišta,

gde su B.F. , S.F. , G.S. , M.R. , N.X. , V.X. , G.M. , A.S. bili prisutni 11. januara 2018. godine, a M.R. , S.F. , B.O. , S.O. su bili prisutni 14. maja 2018. godine, i B.O. , M.R. , S.O. , S.F. , B.F. i G.S. su bili prisutni 15. maja 2018. godine;

nakon što je pretresno veće održalo većanje i glasanje 16. maja 2018. godine shodno članu 359. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Republike Kosovo (ZKPRK) u prisustvu optuženog, branioca M.D. , tužioca EULEX-a pri kancelariji Specijalnog tužilaštva Kosova Pa.F. , predstavnika oštećenih strana, javno objavljuje sledeću:

P R E S U D U

- I.** Shodno članu 364. stav 1. pod-stav 1.3 ZKPRK, optuženi **Z.V.** se oslobađa svih optužbi koje su iznete u uvodnom delu ove presude, jer nije dokazano da je optuženi počinio dela koja mu se stavljaju na teret;
- II.** Shodno članu 463. stav 3. ZKPRK, oštećene strane se obaveštavaju da svoje imovinskopravne zahteve mogu ostvariti u parničnom postupku;
- III.** Shodno članu 450. stav 2. pod-stavovi 1-5 ZKPRK, troškovi krivičnog postupka i nužni izdaci i naknada za branioca će biti plaćeni iz budžetskih sredstava.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. Istorijat postupka

1. Dana 30. maja 2014. godine, tužilac je doneo rešenje o pokretanju istrage u predmetu PPS 90/14 protiv

Z.V. u vezi sa ratnim zločinima nad civilnim stanovništvom.

2. Dana 18. marta 2016. godine, istraga je obustavljena, a potom ponovo otvorena 9. marta 2017. godine.
3. Dana 11. novembra 2016. godine, okrivljeni je izručen Kosovu od strane crnogorskih vlasti, po rešenju Višeg suda u Podgorici, Crna Gora, od 18. jula 2016. godine, kojim je usvojen zahtev za izručenje Z.V. , i kasnijeg 'rešenja o izručenju okrivljenog Z.V. Kosovu' koje je donelo Ministarstvo pravde Republike Crne Gore dana 7. novembra 2016. godine.
4. Dana 16. maja 2017. godine, tužilac je podigao optužnicu PPS 90/14 protiv okrivljenog povodom optužbi koje su iznete u tačkama I a, b i c uvodnog dela ove presude.
5. Shodno članu 245. ZKPRK, prvo saslušanje je održano 4. avgusta 2017. godine. Tokom saslušanja, okrivljeni se izjasnio da nije kriv po bilo kojoj od tački optužbe. Shodno članu 245. stav 5. ZKP, strane u postupku su pozvane da dostave pismene podneske u vezi sa optužnicom.
6. Dana 4. septembra 2017. godine, branilac je blagovremeno podneo zahtev za odbacivanje optužnice.
7. Dana 14. septembra 2017. godine, tužilac je blagovremeno podneo odgovor na zahtev za odbacivanje optužnice.
8. Branilac tvrdi:

- a) da je protivno zdravom razumu i logici pretpostaviti da za tri dana intenzivnog oružanog sukoba i konstantnog bombardovanja jedno lice može počiniti sva navodna krivična dela;
- b) krivična odgovornost optuženog nije jasno naznačena u optužnici jer se ne navodi konkretno „ko je tačno ubijen od strane optuženog“;
- c) nedostaje dobro osnovana sumnja jer se slučaj tužioca oslanja isključivo na izjavama svedoka, a te izjave sadrže kontradiktorne elemente koji stvaraju sumnju u pogledu kredibiliteta tih istih svedoka. Dalje, tužilac nije izneo nijedan drugi relevantni materijalni dokaz;

9. Dana 14. septembra 2017. godine, tužilac je blagovremeno podneo odgovor na zahtev za odbacivanje optužnice.

10. Rešenjem od 30. septembra 2017. godine predsednik veća je kao neosnovan odbio zahtev branioca za odbacivanje optužnice i oglasio prihvatljivim sve dokaze koje je predložio tužilac.

11. Na rešenje nije izjavljena žalba.

II. Nadležnost suda i sastav sudskog veća

1. U skladu sa članom 11. stav 1. Zakona o sudovima, Zakona br. 03/L-199, Osnovni sud ima nadležnost da u prvoj instanci donosi odluke za sva krivična dela.
2. Zločini koji su izneti u optužnici su izvršeni u Vučitrnu, koji se nalazi na teritoriji koja je u nadležnosti Osnovnog suda u Mitrovici. Prema tome, u skladu sa članom 29. stav 1. ZKPRK, ovaj sud ima teritorijalnu nadležnost da odlučuje po predmetu.
3. Prema članu 286. ZKPRK, glavni pretres se održava u mestu gde se nalazi sedište suda i u sudnici.
4. Dana 23. juna 2017. godine, nakon zahteva podnetog od strane nadležnih organa EULEX-a, u skladu sa članom 3.5 i 3.6 „Zakona o izmenama i dopunama Zakona vezano za mandat Misiije za vladavinu prava Evropske unije u Republici Kosovo“ - Zakon br. 05/L-103 od 17. juna 2016. godine, Sudski savet Kosova (SSK) je doneo odluku kojom je imenovao sudiju EULEX-a kao predsednika pretresnog veća u ovom predmetu.
5. Dana 8. septembra 2017. godine, SSK je doneo još jednu odluku u kojoj se navodi da "po krivičnom predmetu broj P.br. 67/2017 (PPS 90/2014) treba odlučivati pretresno veće sastavljeno od sudija EULEX-a, kojim će predsedavati sudija EULEX-a.
6. Stranke nisu imale primedbi na sastav sudskog veća. Prema tome, pretpostavlja se, u skladu sa članom 382. stav 4.

ZKPRK, da su se stranke odrekle prava na osporavanje sastava sudskog veća.

III. Glavni pretres

1. Trajanje glavnog pretresa

- a) Glavni pretres je otpočeo 11. januara 2018. godine i trajao je do 16. maja 2018. godine. Glavni pretres je trajao 17 sudskih dana.

- b) Zbog dužine svedočenja svedoka tužilaštva, trajanje glavnog pretresa je prekoračilo period od 120 kalendarskih dana kako je propisano članom 314. stav 1.2 ZKPRK. Svaki naknadni prekid koji je naložilo pretresno veće nije premašio 30 dana sa izuzetkom prekida koji je naložen 29. marta 2018. godine, koji je trajao do 14. maja 2018, a koji se dogodio zbog uključenja članova pretresnog veća u drugi krivični predmet protiv optuženog. Prekidi su uvek bili obrazloženi uz upućivanje na proceduralne radnje koje će se preduzeti tokom narednog sudskog ročišta.
- c) Stranke nisu uložile primedbe na trajanje pauza između sudskih ročišta, niti na trajanje suđenja. Prema tome, shodno članu 382. stav 4. ZKPRK, pretpostavlja se da su se stranke odrekle prava na osporavanje ove stvari.

2. Prisustvo stranaka

- a) Tužilac EULEX-a pri kancelariji Specijalnog tužilaštva Kosova, optuženi i njegov branilac su bili prisutni na tokom svih dana suđenja.

- b) Oštećene strane su blagovremeno obaveštavane povodom suđenja i povodom njihovih prava, kao i povodom toga da se

glavni pretres može održati i bez njihovog prisustva, ali isti nisu iskoristili svoja prava kao stranka tokom suđenja. Oštećene strane su u sudnici prisustvovali kako sledi:

- dana 11. januara 2018. godine: B.F. ,
S.F. , G.S. , M.R.
, N.X. , V.X. , G.M. ,
A.S. ;
- i dana 14, 15. i 16. maja 2018. godine: M.R.
, B.F. , S.F. , B.O. ,
S.O. .

3. Jezik korišćen tokom postupka, prevod i vođenje zapisnika

- a) Na osnovu člana 16. Zakona o nadležnostima i odgovornostima sudija i tužilaca EULEX-a na Kosovu, sudski postupak se vodio na engleskom jeziku.
- b) U skladu sa članom 1. stav 2. ZKPRK, prevodioci su prevodili tok sudskog postupka kao i svu relevantnu sudsku dokumentaciju sa engleskog na albanski i srpski jezik, i obratno. Tokom prva dva dana suđenja, prevod na srpski jezik je obezbeđen osobama koje su sedele u publici. Prevod na srpskom jeziku tokom ostalih dana nije zatražen. Prevodilac za srpski jezik je sedeo do optuženog i branioca tokom svih dana suđenja, u svrhu prevođenja. Veći deo prevoda je izvođen na konsekutivan način. Predsednik veća je od govornika tražio da prave pauze tokom svojih izlaganja, obično na svakih 1 do 3 minuta, i u principu nakon završene misli, a potom bi prevodilac preneo ono što je rečeno na drugi jezik. Ovakvom metodom je strankama omogućeno da kontrolišu tačnost prevoda svih iskaza koji su uzeti u sudnici.

- c) Ponekad su stranke iznosile primedbe na kvalitet prevoda. Sve primedbe su odmah uzimane u razmatranje od strane pretresnog veća i pojašnjenja su unošena u zapisnik.

- d) Završne reči stranaka, kao i objava dispozitiva presude su simultano prevođeni na engleski, albanski i srpski jezik.

- e) Na osnovu odluke predsednika veća koja je doneta shodno članu 315. stav 2. i 5. ZKPRK dana 11. januar 2018. godine, zapisnici za postupak su vođeni doslovno u pismenoj formi i bez audio, video ili stenografskog snimanja, jer je vreme koje je korišćeno za prevod dozvoljavalo sudskim zapisničarima da tačno zabeleže i zapišu sve što je izgovoreno u sudnici.

- f) Predsednik veća je u realnom vremenu kontrolisao tačnost pismenog zapisnika. Kompjuterski monitor na kome se prikazivao sadržaj zapisnika je postavljen ispred predsednika veća. Ovaj način vođenja zapisnika je ostale metode učinio suvišnim, jer se nije činilo verovatnim da će se postići bolja tačnost semantičkog sadržaja zapisnika. Nije bilo prigovora na tačnost zapisnika.

4. Principi primenjivani prilikom ispitivanje svedoka

- a) U principu, predsednik veća nije dozvoljavao navodeća pitanja prilikom direktnog ispitivanja. Jedini izuzeci koji su dozvoljeni su bili kada se svedok jasno nije mogao prisetiti činjenica i kada su iscrpljeni svi drugi načini, kada je postojala potreba da se pažnja svedoka fokusira na konkretnu stvar, ili kada su se pitanja odnosila na nešto što je nedvosmisleno bilo opšte

poznato. Provokativna, sugestivna, i pitanja koja se ponavljaju takođe nisu bila dozvoljavana u ovoj fazi.

b) Tokom svih ispitivanja nije bilo dozvoljeno maltretiranje ili vređanje svedoka, kao i pogrešno citiranje prethodnih izjava.

c) Sudsko veće je aktivno učestvovalo u ispitivanju svedoka u različitim fazama ispitivanja. Međutim, strankama je uvek davana mogućnost da ospore odgovore svedoka na pitanja sudija. Veće je svoje ispitivanje svedoka zasnovalo na zaključku da član 7. stav 1. ZKPRK obavezuje sudije da traže objektivnu istinu. Prema tome, precizno razjašnjenje svih faktičkih stvari, koje su se sudijama činile nejasnim, je bilo neophodno. Iako član 299. stav 1. ZKPRK daje pravo sudijama da postavljaju pitanja bilo kom svedoku, on međutim ne ukazuje u kojoj tačno fazi ispitivanja, pa je sudsko veće zauzelo stav da zakon ne postavlja nikakva ograničenja u pogledu vremena ispitivanja od strane sudija.

5. Predloženi dokazi stranaka u postupku

a) Svi dokazni predlozi tužioca, odnosno 'predlog za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno' i 'predlog za prihvatanje novih dokaza tokom glavnog pretresa', su usvojeni, a predloženi dokazi su proglašeni prihvatljivim i blagovremeno su ispitani tokom glavnog pretresa.

b) Usvojen je predlog od 28. avgusta 2017. godine podnet od strane branioca za ispitivanje sledećih svedoka: V.M.V.

, Z.J. , T.T. , Sr.T. ,
V.J. , Lj.S. , D.P. , i
Du.J. Međutim, ispostavilo se da je predloženi dokaz van
domaćaja jer je tačna lokacija svakog od svedoka ostala
nepoznata za pretresno veće, uprkos naporima koji su
preduzeti kako bi se ista dobavila preko pomoći nadležnih
srpskih organa jer se pretpostavljalo da se svedoci nalaze
u Srbiji. Shodno tome, prema članu 258. stav 3, dana 14.
maja 2019. godine, pretresno veće je pomenuti dokaz
isključilo iz skupa dokaza, iz razloga što nije bilo moguće
ispitati ga pred sudom.

6. Dokazi ispitani od strane pretresnog veća

a) Sledeći svedoci, predloženi od strane tužioca, su
saslušani pred pretresnim većem:

- B.F. dana 6. februara 2018. godine;
- G.M. dana 7. februara 2018. godine;
- H.M. dana 7. februara 2018. godine;
- Aj.F. Sht. dana 8. februara 2018.
godine;
- B.O. dana 13. februara 2018. godine;
- i S.O. dana 13. februara 2018. godine;
- F.M. dana 15. februara 2018. godine;;
- G.S. dana 20. februara 2018. godine;
- M.R. dana 20. februara 2018. godine;
- A.S. dana 21. februara 2018. godine;
- S.F. dana 21. februara 2018. godine;
- F.S. dana 20. marta 2018. godine;;
- V.X. dana 21. marta 2018. godine;
- N.X. dana 21. marta 2018. godine;
- Z.X. dana 22. marta 2018. godine;
- B.X. dana 22. marta 2018. godine;
- B.P. dana 27. marta 2018. godine;
- L.Ha. dana 27. marta 2018. godine;
- F.I. dana 28. marta 2018. godine;
- S.K. dana 29. marta 2018. godine;

b) Dana 6. marta 2018. godine, tužilac je povukao svedoka pod imenom I.J. .

c) Uz saglasnost stranaka tokom ročišta održanog 22. marta 2018. godine, iskaz svedoka Tu. R. je smatran pročitanim.

d) Po predlogu tužioca, sledeći dokazi su izvedeni pred pretresnim većem i uneti u dokaze:

a. fotografije:

- fotografija lica mesta iz vazduha (ref: 1999-00285) od 21. januara 2004. godine
- pet fotografija mesta zločina zavedenim pod br. BI 2017-18-99, od 26. oktobra 1999. godine
- sedam fotografija grobnog mesta lica A.F. , F.F. , H.F . i E.R.

b. obdukcioni izveštaji:

- tela lica F.F. (S.) , od 22. avgusta 2000. godine, br. HR 36/001B;
- tela lica A.F.(S.) , od 22. avgusta 2000. godine, br. HR 37/001B;
- tela lica E.R. , od 21. avgusta 2000. godine, br. HR 10/001B;
- tela lica H.F.(S.) , od 21. avgusta 2000. godine, br. HR 11/001B;
-

c. ostala dokumenta:

- dokaz povodom lanca čuvanja pod brojem 04-227, od 13.01.2004;
- izveštaj balističkog veštačenja, od 7. februara 2004. godine, pod br. 2004 - 04 - 227 i balistička referenca br.: B040077.
- foto album od 16. januara 2004. godine, datoteka MHQF# 04 -227 (34 fotografija)

- kriminalističko tehnički izveštaj pod brojem # 04-227- uključujući 2 skice lica mesta od 11. februara 2004. godine,
- kartice sa identifikacionim podacima - pozadina za napred pomenute žrtve: H.F. sa br. 13505, F.F. sa br. 73022, A.F. sa br. 78575 i E.R. sa br. 91162.
- sertifikat iz Direkcije za administraciju i osoblje od 13.04.2012 za lice H.F. .
- izveštaj sa mesta zločina od 13. aprila 2017. godine, priloženi foto album sa 17 fotografija.

d. izvodi umrlih:

- E.R. - br. V 00122836, od 12. aprila 2012. godine,
- F.F. - br. V 00124003, od 29. marta 2012. godine,
- A.F. - br. 10109013, od 20. marta 2017. godine,
- H.F. - br. V 00122878, od 28. marta 2012. godine,

e. zapisnici o identifikaciji lica iz foto albuma:

- od strane S.F. , od 8. februara 2016
- od strane B.F. , od 8. februara 2016
- od strane N.X. , od 10. februara 2016
- od strane S.K. , od 8. februara 2016
- od strane B.X. , od 27. marta 2017

f. Mapa ulice Duraku u Vučitrnu sa oznakama koje je napravio svedok B.F. tokom njegovog ispitivanja u februaru mesecu 2018. godine, zajedno sa odgovarajućom mapom A4, je obeležena kao dokazni predmet 1 i ispitana je od strane pretresnog veća.

g. Parče papira sa potpisom svedoka G.M. na njemu uvedeno je kao dokazni predmet 2, dana 7. februara 2018. godine.

d). Optuženi je odlučio da dâ iskaz, i njegova izjava je na sudu uzeta 15. maja 2018. godine.

IV. Utvrđivanje činjeničnog stanja

1. Činjenice relevantne za tačke optužnice po kojima je optuženom suđeno u ovom predmetu su ustanovljene od strane pretresnog veća kao rezultat analize i ocene svih dokaza koji su izvedeni u sudnici. Pretresno veće je ustanovilo sledeće:

a. Dana 5. maja 1999. godine, između 11.30 časova i 14.30 časova, Go.P. i drugo neidentifikovano lice romske nacionalnosti su se pojavili u naselju u ulici Emin Duraku u Vučitrnu, koja je bila naseljena Albancima. Obojica su nosili vojni tip odeće. Go.P. je drugu osobu oslovljavao sa "Sa. ". "Sa. " je bio viši od Go.P. i izgledao je debeljuškasto. Bili su naoružani automatskim puškama, pištoljima i noževima.

b. Ta dvojica muškaraca su ušli u kuću koja je pripadala porodici M. i tražili novac od G.M. i H.M. koji su se tamo nalazili. G.M. i H.M. su odbili da im bilo šta daju jer nisu imali novca i ta dvojica muškaraca su ih tukli i šutirali po celom telu otprilike 20-25 minuta, a potom su otišlo do dvorišta kuće F.Sa. . Nakon toga, Go.P. i "Sa. " su otišli do kuće I.M..

c. U tom dvorištu Go.P. i drugi muškarac su sreli dve mlade žene. Jedna od njih je držala dete u rukama. Go.P. je zgrabio dete i pokušao da ga otme

od žene ali se ona opirala. Nakon toga su dvojica muškaraca otišla u pravcu kuće koja je pripadala A.S..

- d. Oni su prišli kući i pokušali da uđu kroz glavna vrata, ali su ona bila zaključana. Sreli su Q.S. na ulici, odveli ga do zadnjeg ulaza kuće i primorali ga da provali ta vrata. Go.P. i Q.S. su ušli u kuću. „Sa. ” je ostao napolje, ali se nakon kratkog vremena priključio Go.P. . Neko vreme su ostali u kući preteći A.S. da će ga ubiti. „Sa. ” je zagrebao vrat A.S. nožem.
- e. Postojala je grupa izbeglica koja se nalazila u kući I.M. nekoliko dana. Oni su napustili soje rodno selo zbog vojnih operacija srpskih snaga koje su se tamo odvijale. Go.P. i „Sa. ” su opljačkali zlatnu ogrlicu i drugi zlatni nakit u vrednosti od 4500 DM (nemačkih maraka) od Aj.F.- Sht., 1000 DM od B.M. , i 700 DM od U.M. . To su uradili preteći tim licima da će koristiti smrtonosnu silu, i na taj način su ih primorali da predaju novac i dragocenosti. Istovremeno, oni su povredili telesni integritet F.M. udarajući ga automatskom puškom po leđima, a Al.M. hvatajući ga za nos i udarajući ga po licu. Takođe su pretili A.M. , koji je imao 7 godina, da će mu odseći glavu, stavljajući mu nož pod grlo.
- f. Potom su prešli u kuću Sy.Ca. . Tamo su sreli F.F. i odveli ga sa sobom do kuće B.O. .
- g. Tamo su se nalazili S.O. , B.O. , G.S. i ostali odrasli i deca. Go.P. i „Sa. ” su od njih tražili novac. „Sa. ” je nacrtao krst na čelu S.O. , a kada ga je ona obrisala on je nekoliko puta ošamario. Potom je naterao G.S. da se svuče, stavljajući mu nož pod grlo i

pištolj u usta. Kada nije pronašao nikakav novac, tukao je G.S. . Nakon toga mu je Sh.S. dala 300 DM. Potom su "Sa. " i Go.P. otišli, naređujući licima u kući da legnu na pod i da stave ruke iza glave. Sa sobom su povelili F.F. i otišli do kuće H.F. .

h. U kući H.F. , "Sa. " i Go.P. su zahtevali novac od lica koja su se tamo nalazila, preteći da će koristiti oružje. Nekoliko puta su udarili S.F. i F.S. . "Sa. " je F.S. udario kundakom svoje puške. Žene su naterane da ližu krv sa dlanova napadača. Jedan od napadača je bacio A.F. na pod. Ubrzo nakon toga E.R. i H.F. su ušli u kuću. Napadači su glasno razgovarali koga će prvo ubiti. Onda je Go.P. ispalio hitac u grudi E.R. . Potom je "Sa. " pucao u pravcu A.F. , pogadajući ga u grudi, a Go.P. je pucao u glavu H.F. i u grudi F.F. . E.R. , H.F. i F.F. su odmah preminuli, dok je A.F. izdahnuo otprilike jedan sat kasnije.

i. Napadači su napustili kuću H.F. . Sreli su L.R. i još jednu ženu vani i naterali ih da sa njima uđu u kuću V.X. . "Sa. " je od V.X. uzeo njegovu ličnu kartu, pocepao je i naterao V.X. da je žvaće. Potom je zgrabio dečaka pod imenom E. i pretio da će ga povrediti nožem ako mu se ne plati. Z.X. je "Sa. " dala 2000 DM. Potom su napadači narušili telesni integritet nekoliko lica: Z.X. udarajući je pesnicom u glavu, N.X. udarajući ga stranicom noža, B.X. udarajući ga pesnicom u lice nekoliko puta, Ze.X. šamarajući je otvorenim dlanom po neutvrđenom delu tela i B.P. udarajući ga nogom u lice i udarajući ga u glavu drškom noža. Terorisali su žrtve

uz pretnju da će koristiti oružje i opljačkali 1200 DM od njih, da bi napokon otišli.

Z.V. nije učestvovao u nijednom od krivičnih dela koja su predmet ovog postupka. Ovaj zaključak se zasniva na sledećem obrazloženju: svedok B.F. je video počinioca kako se kreću sa jedne lokacije na drugu. Isključena je mogućnost da je postojalo još neko drugo lice koje je išlo zajedno sa Go.P. u kući A.S. i koje bi bilo saizvršilac drugih krivičnih dela.

2. Kako nije ustanovljeno učešće **Z.V.** u konkretnim krivičnim delima, pretresno veće nalazi da je suvišno raspravljati o detaljima konkretnih radnji koje su izvršili počinioci na svakoj od tih lokacija. Takvi detalji ne bi doprineli identifikaciji **Z.V.** kao počinioca jer njegovo prisustvo na mestu zločina nije utvrđeno.

V. Ocena dokaza

1. Pretresno veće nalazi da su svi iskazi dati na sudu od strane svedoka tužilaštva generalno verodostojni. Uopšteno govoreći, njihove verzije događaja su logične, povezane i potkrepljivale su jedna drugu. Ova ocena se odnosi na opis događaja koji su pružili svedoci, a ne na prepoznavanje **Z.V.** od strane njih kao jednog od počinilaca.

a. Postojala su primetna odstupanja i razlike u vezi sa nekoliko manjih detalja. Oni su se uglavnom ticali opisa odeće napadača i ponekad sleđa njihovih radnji. Pretresno veće je mišljenja da su ta odstupanja i razlike rezultat vremenskom perioda koji je protekao i prirodne nesavršenosti ljudske percepcije i sećanja. Zapravo, oni su uverili pretresno veće da su iskazi

koji su dati pred većem bili u potpunosti spontani i da nisu prethodno bili dogovoreni od strane svedoka.

- b. U odnosu na sve svedoke, njihove reakcije kada su im predočene razlike su se činile spontane i prirodne. Njihova objašnjenja u pogledu detalja o kojima su pitani tokom ispitivanja na glavnom pretresu je pretresno veće ocenilo kao iskrena i ubedljiva. Mora se naglasiti da ispitivanja tokom istrage koja je sprovedena od strane MKSJ nisu bila konkretna. Zapisnik pokazuje da u to vreme nisu postavljana dodatna pitanja za razjašnjavanje. Prema tome, razlike nisu dovele do opozivanja kredibiliteta svedoka.
2. Nije bilo nikakvih sumnji u pogledu pouzdanosti izjave S.K. . Međutim, njegov iskaz je bio od koristi samo za ocenu kredibiliteta očevidaca jer se pozivao na izjave koje su mu dale druge osobe. Konkretno, njegov iskaz se nije mogao koristiti za identifikaciju **Z.V.** kao počinioca jer se zasnivao na nepotvrđenim glasinama.
3. Iskaz koji je dao Tu. R. je u potpunosti bio pouzdan jer ga optuženi nije osporio.
4. Sva dokumenta koja je tužilac prezentovao su ocenjena kao istinita i pouzdana u pogledu njihovog sadržaja jer ih odbrana nije osporila i nije bilo razloga da se isti zanemare.
5. Pretresno veće nalazi da je iskaz A.S. u potpunosti verodostojan, ne samo u pogledu toka radnji koje su se dogodile u njegovoj kući, nego i u pogledu

identifikacije krivaca. Iskaz A.S. je poslužio kao osnova za zaključak pretresnog veća da **Z.V.** nije bio izvršilac radnji koje su predmet ovog postupka.

a) Nije bilo elemenata koji bi uputili kritike na istinitost izjave A.S. . Svedok je izneo veoma dobre veštine zapažanja i izveštavanja koje su tipične za njegovu obuku i zanimanje policijskog službenika.

b) Njegov opis događaja van kuće, naročito lokacija napadača i način na koji su oni ušli u njegov dom je u saglasnosti sa detaljima koje je opisao B.F. . A.S. je odlučno porekao da je **Z.V.** bio prisutan u njegovoj kući, i stoga da je bio jedan od počinitelja. On je prepoznao i identifikovao obojicu. Odlučno je izjavio da je jedan od napadača Go.P. . To prepoznavanje je u saglasnosti sa izjavom B.F. . Istovremeno, A.S. je prepoznao i identifikovao drugog počinioca kao muškarca romske nacionalnosti kome se Go.P. tada obraćao sa "Sa. ". Prema rečima svedoka, on je "Sa. " video u nekoliko navrata pre događaja koji su se dogodili u njegovoj kući.

c) Kredibilitet A.S. je potvrđen putem preciznog i detaljnog unakrsnog ispitivanja ne samo od strane tužioca, nego i od strane članova pretresnog veća. Svi njegovi odgovori su bili logični i povezani. Svedok nije pokazao sklonost ka namernom izbegavanju nekih detalja. Zapravo je u potpunosti odgovarao na pitanja.

d) A.S. je suočen sa svojom izjavom koju je dao 9. februara 2016. godine u pogledu opisa izgleda "Sa. " , kada je rekao "Sa. je nosio čarapu na licu i glavi."

Ovo se pretresnom veću činilo kao značajna kontradikcija u vezi sa njegovom izjavom koja je data sudu gde je svedok rekao da "Sa. " nije imao pokriveno lice. Reakcija A.S. na ovu kontradiktornost je bila autoritativna i činila se iskrenom i ubedljivom. Uopšte nije izgledao zbunjeno i čvrsto je insistirao na tome da "Sa. " nije imao maskirano lice.

e) Treba naglasiti da je tokom prvog ispitivanja sprovedenog od strane MKSJ istražitelja koje se dogodilo 28. oktobra 2004. godine svedok jasno rekao da je od dvojice počinitelaca samo Go.P. nosio masku, što je dosledno njegovom svedočenju pred sudom. Dana 9. februara 2016. godine, svedok je opisao da je "Sa. " imao crnu kratku kosu, što očigledno nije u skladu sa izjavom da je "Sa. " nosio čarapu preko glave i lica jer se njegova kosa ne bi mogla videti. Pretresno veće napominje da je ispitivanje trajalo od 10.40 do 13.30 časova, i da je vođeno na albanskom jeziku, ne dozvoljavajući vreme za prevod. Zapisnik je sačinio ispitivač i on sadrži manje od tri stranice teksta koji je kucan na kompjuteru. Pretpostavlja se da je zapisnik ispitivanja zapravo samo sažetak izjave svedoka i da ne predstavlja doslovni zapis. Iako je ovo normalan i u potpunosti prihvatljiv način sačinjavanja zapisnika tokom istrage, veoma je verovatno da može doći do nenamernog izvrtanja izjave. Čitanje i potpisivanje zapisnika od strane svedoka koji se ispituje ne eliminiše rizik od izvrtanja. Prema tome, pomenuta nedoslednost nije dovela do osporavanja kredibiliteta A.S. .

f) A.S. je poznavao **Z.V.** pre rata. On ga je sretao u sudu gde je **Z.V.** radio. A.S. je tamo odlazio u toku obavljanja svojih dužnosti kao policajac kako bi dostavio poštu sudu. Rekao je da je **Z.V.** sreo "sto puta". Počinioci su određeni deo vremena proveli u njegovoj kući. To mu je dalo priliku da obojicu njih direktno osmotri i to iz veoma

bliske udaljenosti. Njegovo prepoznavanje počinitelja je zasnovano na jakim osnovama i iz tog razloga ga pretresno veće smatra pouzdanim i ubedljivim.

6. Prepoznavanje i identifikacija **Z.V.** kao počinioca od strane svih drugih svedoka u predmetu je pretresno veće ocenilo kao sumnjivo, neubedljivo i stoga nepouzđano. Prema tome, relevantne izjave svedoka koji su tvrdili da su prepoznali **Z.V.** u kritično vreme ili kasnije, odnosno tokom prikazivanja fotografija, ne mogu eliminisati sumnje u pogledu umešanosti **Z.V.** u izvršenje zločina, sumnje koje proizilaze iz izjave A.S. . Shodno članu 3. stav 2. ZKPRK, sve sumnje se trebaju tumačiti u korist optuženog.

7. U svetlu izjave A.S. , pretresno veće zaključuje da je pogrešno prepoznavanje **Z.V.** od strane lica koja tvrde da su ga poznavali pre rata. Međutim, protivrečnost između njih i A.S. što se tiče prepoznavanja nije bio jedini i isključivi faktor koji je doprineo ovom zaključku. Konkretno:

a) B.F. tvrdi da poznaje **Z.V.** još od vremena kada su obojica zajedno išli u istu osnovnu školu. Kada ga je tužilac upitao kada je poslednji put video **Z.V.** pre 5. maja 1999. godine, svedok je spontano odgovorio: "Nisam video **Z.V.** do dana kada su se ta ubistva dogodila, ali sam video G.Pa. dva dana pre toga, video sam ga u kući mog strica." Tek nakon što mu je pitanje ponovljeno, svedok je odgovorio da je **Z.V.** video kada je išao u sud da plati kaznu i da je to bilo na dan masakra u Čirezu i Likošanu. Iako svedok tvrdi da su se oni dogodili 1999. godine, opšte je poznata činjenica da su se masakri dogodili u martu mesecu 1998. godine. Pretresno veće napominje da zbog razlike u godištu od 4

godine između B.F. i **Z.V.**,
svedok je imao tek 11 godina kada je optuženi napustio školu. Opšte je poznata činjenica da je školovanje na nivou osnovne škole u Jugoslaviji počinjalo sa 7 godina starosti i da je trajalo 8 godina. Prema tome, prepoznavanje optuženog od strane B.F. kao njegovog školskog druga se činilo vremenski veoma udaljeno i prepoznavanje optuženog 1998. godine i potom kritičnog dana može biti samo na osnovu vrlo nejasne sličnosti jer se zapravo pominje lice koje je svjedok sreo kao školskog druga otprilike 12 godina ranije, kada je optuženi imao otprilike 15 godina. Štaviše, B.F. je osmatrao počinioce, a istovremeno je bežao i skrivao se od njih. Njegova prilika da ih vidi i da ih prepozna nije bila toliko direktna kao prilika koju je imao A.S..

b) Prepoznavanje **Z.V.** od strane Aj.F.Sht. je, kako se ispostavilo, očigledno nepouzđano. Ona je izjavila da je sreća **Z.V.** dok je radila kao sudski službenik 1984. ili 1985. godine, i da je on izgledao kao odrastao čovek. **Z.V.** je rođen 1970. godine, pa stoga nije mogao početi sa radom u sudu u to vreme.

c) Sudsko veće je došlo do zaključka da se prepoznavanje **Z.V.** kao krivca na osnovu predstavljenih fotografija od strane lica koja ga nisu poznavala pre kritičnog dana i koja ga nikada nisu sreća kasnije ne mogu smatrati pouzdanim dokazom. Samo je S.F. predstavljen foto album relativno ubrzo nakon kritičnog vremena. Njena izjava povodom identifikacije optuženog je ocenjena kao neubedljiva od strane pretresnog veća, zbog sumnji koje proizilaze iz sledećeg:

- a. Fotografija koja je korišćena u nizu fotografija je prikazivala samo lice osumnjičenog kako gleda pravo napred, bez prikazivanja njegovog profila. Nije prikazivala informacije povodom građe tela, visine. Nije dozvoljavala percepciju takvih karakteristika kao što je dužina nosa ili disgnatija. Rezolucija i jasnoća fotografije je bila loša jer je to bila fotokopija originalne slike. Nije se mogla videti visina jagodica lica. Nije prikazivala nikakve jedinstvene odlike lica ili neke naročite belege. Slika vodi poreklo iz lične karte **Z.V.** i uzeta je nekoliko godina pre kritičnog vremena. Slika je dozvoljavala da se sagleda samo sličnost prikazane osobe sa njegovim pravim izgledom i nije prikazivala odlike koje bi isključivale pogrešnu identifikaciju. To je stvorilo rizik od pozitivne identifikacije optuženog samo zbog njegove opšte sličnosti sa stvarnim počiniocem.
- b. Metoda koja je korišćena za prezentaciju foto albuma se zove istovremena postavka. Fotografije su pokazivane svakom od svedoka u grupi. Očigledno je da su se svedoci bavili poređenjem slika i prema tome relativnom procenom. Očigledno je stvorena opasnost da su oni izabrali onog koji je najviše ličio na krivca u odnosu na ostale, oslanjajući se na rezultate poređenja, a ne samo na svoje sećanje.
- d) N.X. tvrdi da je imao površno poznanstvo sa **Z.V.** pre rata. Prepoznao je **Z.V.** sa slike tek 10. februara 2016. godine. Predstavljen mu je isti foto album uključujući i sliku optuženog 12. decembra 2004. godine, i nije mogao da prepozna optuženog. Štaviše, tada je rekao da je napadač koji je u njegovu kuću ušao sa Go.P. bio poznat kao "D.". Zbog ovih protivrečnosti i razlika, njegova izjava u vezi sa prepoznavanjem optuženog se nije smatrala pouzdanom.

- e) B.X. je prepoznao **Z.V.** sa slike kao krivca tek 4. aprila 2017. godine. Istovremeno on nije identifikovao Go.P. iako su A.S. 28. oktobra 2004, N.X. 12. decembra 2004, V.X. 3. februara 2016. i H.M. 4. aprila 2017. godine tvrdili da su prepoznali Go.P., ali ne i drugog krivca. Zbog ovakvog selektivnog prepoznavanja, vremenskog perioda koji je protekao, kao i činjenice da je B.X. video krivce relativno kratko vreme, njegova izjava u vezi sa prepoznavanjem **Z.V.** se nije smatrala ubedljivom.
- f) Nijedan drugi svedok nije prepoznao **Z.V.** sa fotografija koje su im prikazane tokom istrage.
- g) Nekoliko svedoka je tvrdilo da su prepoznali **Z.V.** u sudnici. Pretresno veće zaključuje da tzv. prepoznavanje na optuženičkoj klupi nema dokaznu vrednost. Predstavljanje lica kao optuženog u sudnici nosi rizik očigledno štetnog uticaja na svedoka jer je optuženi jedino lice koje treba identifikovati. Sa druge strane, negativna identifikacija na optuženičkoj klupi se može koristiti kao oslobađajući dokaz. Prema tome, sve izjave svedoka koje su se sastojale od prepoznavanja **Z.V.** kao počinioca su za pretresno veće bile očigledno neubedljive.
- h) Pretresno veće se nije moglo osloniti na prepoznavanje optuženog od strane davaoca izjave koji nije svedočio na suđenju. Prema izjavi S.O., A.S. joj je rekao da je on prepoznao **Z.V.** u kritično vreme. Njegov iskaz predstavlja nepotvrđenu glasinu i iz tog razloga nema dokaznu vrednost.

VI. Presuda

1. Opis optužbi

a) Pretresno veće zaključuje da opis optužbi koje su iznete u optužnici daju dovoljne i zapravo precizne informacije o obimu optužbi, odnosno o radnjama optuženog, mestu i vremenu izvršenja radnji, kao i žrtvama koje su povređene. Međutim, opis je dat na sažet i narativan način i sastoji se od elemenata koje ne pripadaju karakteristikama zločina koji se stavljaju na teret optuženom. Radi pojašnjenja i preciznosti, zločini za koje se **Z.V.** optužuje su izneti u uvodnom delu presude na strukturiran način i uz izostavljanje elemenata koji nisu potrebni za pravnu klasifikaciju.

b) Bila je dužnost pretresnog veća da ukloni ime drugog počinioca, odnosno Go.P. , iz opisa optužbi protiv **Z.V.** u uvodnom delu dispozitiva. Uključivanjem imena lica u dispozitivu koje nije učestvovalo u suđenju kao saizvršilac bi se prekršio princip pretpostavke nevinosti i prava na pravično suđenje. Pretpostavka ne dozvoljava predstavljanje u optužnici imena saizvršilaca protiv kojih nije podignuta optužnica kako bi se izbegla nepravedna stigmatizacija tih lica. Međutim, postoji praksa koja je uobičajena u domaćim sudovima u EU koja dozvoljava pominjanje imena saizvršioca u obrazloženju presude radi pojašnjenja predstavljanja činjenica koje su ustanovljene tokom glavnog pretresa. Takvo pominjanje se ne smatra štetnim za bilo koji drugi krivični postupak i mnogo je manja verovatnoća da će se pomenuto lice stigmatizovati, nego što bi to bio slučaj prilikom navođenja imena u dispozitivu.

2. Na osnovu člana 364. stav 1. pod-stav 1.3 ZKPRK, bila je obaveza osloboditi **Z.V.** optužbi jer nije dokazano da je on počinio krivična dela koja mu se stavljaju na teret.
3. Pretresno veće je svoju odluku povodom troškova krivičnog postupka zasnovalo na pravnim odredbama citiranim u dispozitivu presude.

Dariusz Sielicki
Predsednik veća

Chiara Tagliani
Zapisničar

Ovlašćena lica mogu izjaviti žalbu protiv ove presude Apelacionom sudu preko Osnovnog suda u Mitrovici, u roku od petnaest (15) dana od dana uručenja pisanog otpravka presude, shodno članu 380. stav (1) ZKP.